

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1553. usque ad annum 1557

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011857X

§. 33. Concilium a Polo Cardinale in Anglia celebratum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66565)

ætorum testimonia pro veritate Corporis, & Sæcul. XVI.
Sanguinis Christi in Eucharistia adversus A. C. 1555.
Petrum Martyrem. Scripsit denique explanationem textuum Sanctorum Patrum, quos Bucerus circa Cœlibatum perperam allegabat: porro editus est hic tractatus Lovanii Anno Salutis nostræ millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto, quo item anno, & loco typis vulgata est Gardineri querela contra impudentem Buceri Pseudologiam. Denique præter alia opuscula ad tuendam realem præsentiam in Eucharistia Anglico sermone edita, adhuc alium elucubrabat tractatum contra Hopperi articulos Antwerpiae typis vulgatum.

§, XXXIII.

Concilium a Polo Cardinale in Anglia celebratum.

Cum Cardinalis Polus per mortem Gardineri, qui vel ex æmulatione, vel ex aliis causis ejusdem consilia variis in occasionibus everterat, plenam agendi libertatem nactus esset, die secunda Novembris a Regina facultatem majori sigillo firmatam impetrabat, vi cuius Lombati in Viacomienfi Diœcesi Provinciam Synodum celebrare posset. Hoc diploma illi, quod jam antea obtinuerat, omnino conforme erat; ad
 Q 5 tollen-

Sæcul. XVI tollenda autem omnia, quæ ex Regni
A. C. 1555. legibus, ac Regiæ auctoritatis juribus
 oriri possent, dubia, Regina Polo au-
 ctoritatem concesserat, ut ejusmodi Sy-
 nodum, & quascunque alias, prout
 ipsi bene visum fuerit, convocare, ac
 decreta, quæ necessaria censebit, con-
 dere valeat. Eodem pariter diplomate
 Clericis sese congregandi, Ecclesiasti-
 cas Legati Constitutiones approbandi,
 illasque ad usum deducendi facultas
 dabatur, quin profanarum legum seve-
 ritas timenda esset (*). Præprimis Po-
 lus Congregatis exhibebat librum, quem
 ipsemet circa argumenta controversa
 conscripserat, isque idem liber progressu
 temporis divulgabatur sub titulo: *Refor-*
matio Anglicæ in decretis Reginaldi Poli
Sedis Apostolicæ Legati. Complectitur
 autem duodecim articulos, qui nonnisi
 Ecclesiasticas concernunt materias, iis-
 que præfigitur præfatio, in qua Lega-
 tus hæc exponit: *Intendimus, ut Ec-*
clesia hæc Anglicana, quæ ob præteriti
Schismatis per plures annos continuati ca-
lam-

(*) Ecce! quomodo ad conservandam Ec-
 clesiæ disciplinam, & abolendum schisma ne-
 cessarium fuerit judicatum, ut Ecclesiasticæ
 potestati integra servaretur auctoritas, ob
 cujus læsionem, ac usurpationem schisma in
 Anglia fuit introductum, ac enutritum,

linitatem in doctrina, & moribus valde Sæcul. XVI.
deformata erat, ad veterum Patrum, & A. C. 1555.
Sacrorum Canonum normam reformaretur.

Hujus reformationis decreta.

I. Decernimus, & statuimus, ut singulis annis in omnibus hujus Regni Civitatibus, oppidis, & locis, in festo Sancti Andreæ Apostoli, quo die hujus regni cum Deo, atque ejus Ecclesia pax, & reconciliatio facta est, processio Solemnis celebretur; in qua universi cujusque loci tam Ecclesiastici, quam Sæcularis Ordinis Christi fideles convenientes, tam insignis a Deo accepti beneficii memoriam renouent, seque Eleemosynis, & aliis piis operibus gratos ostendant.

II. Omnia Sacrorum tum generalium, tum provincialium a Sede Apostolica receptorum Conciliorum decreta, & Romanorum Pontificum Constitutiones, item Ecclesiasticas leges in hoc Regno Canonice editas, quatenus per præsentis Synodi Decreta immutatae non sint, in pristinum, atque eundem, in quo ante Schisma vigeant, locum, vim, & usum reponimus, ac restituimus, & ut hæc ab omnibus, ad quos pertinent, religiose, sancteque observentur, transgressoresque secundum Canones ipsos, prædictasque Constitutiones puniantur, atque ut ipsum jus Canonicum,
ubi

Sæcul. XVI. ubi antea, publice doceatur, statuimus, &
 A.C. 1555. mandamus.

Statuimus etiam juxta Generale ultimi
 Lateranensis Concilii Decretum, ne quis
 posthac in hoc regno librum aliquem, seu
 aliud quodvis Scriptum, sub pœnis in eo
 Decreto contentis, & aliis, prout delicti
 ratio exegerit, gravioribus imprimere, seu
 imprimendum curare audeat, nisi prius
 per loci Ordinarium, vel per alium, seu
 alios ab ipso Ordinario ad eam rem de-
 putandos, diligenter lectum, & examina-
 tum, & per ejus, siue eorum manus sub-
 scriptionem gratis apponendam, approba-
 tum fuerit: Omnes vero libros, siue tra-
 ditiones, ad fidem, & Ecclesiasticam di-
 sciplinam spectantes, quas Sancta Romana
 Ecclesia ad hanc diem probavit, ac rece-
 pit, seu posthac probabit, ac recipiet cum
 omni pietatis affectu, & reverentia susci-
 pimus, & amplectimur: utque ab omni-
 bus aliis simili obedientia, & veneratione
 suscipiantur, sub Canonicis censuris, &
 pœnis statuimus.

Postea ipsum jus Canonicum publice
 doceri præcipit: nec minus definit tam
 Sacramentorum numerum, quam eo-
 rum materias, formas, & effectus: in-
 super agit de necessariis ad eorum ad-
 ministrationem, necnon de Ecclesiarum
 dedicatione, festorum celebratione,
 fonte Baptismali, & Sacro Chrysmate:
 inter-

interdicimus etiam irreligiosam consuetudinem vana spectacula edendi, comessationes, tripudia, & alia id genus faciendi; statuimus, ut Episcopi diligenter provideant, ne quid tale posthac eo die, aliisque festis diebus fiat, sed populus audiendis divinis officiis devotus intendat.

III. Hortamur, ut Episcopi attententes sibi, & universo gregi, in quo Spiritus Sanctus posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit Sanguine suo, ad commissi sibi gregis Salutem, cuius Sanguis de eorum manibus est requirendus, debitam ei præsentiam exhibeant, & ab omni negotiorum sæcularium solitudine vacui super ejus custodiam vigilant, atque ex Apostoli præcepto in omnibus laborent, & ministerium suum impleant.

Hinc omnes Ecclesiasticas tam generales, quam hujus Regni particulares constitutiones contra eos, qui non resident, editas, innovamus: quos etiam usque ad ipsorum beneficiorum privationem inclusive ad residendum compelli volumus, & decernimus.

Statuimus etiam, ut posthac omnes Decani, Præpositi, & alii quascunque tam Cathedralium, etiam Metropolitanarum, quam Collegiatarum Ecclesiarum dignitates, personatus, officia, & administrationes, quocunque nomine nuncupentur, obtinentes, nec non Scholarium Collegio-

Sæcul. XVI. rum Præfetti adsint in suis Ecclesiis, & A C. 1555. Collegiis: Archidiaconi vero, vel in Archidiaconatibus, vel in Ecclesiis Cathedralibus, prout magis Episcopo loci expediens visum fuerit, commorentur, ut debitam illis operam præstent.

Decernimus denique, ut quicumque plura incompatibilia beneficia Ecclesiastica defacto obtinet, unico, quod maluerit, retento, ad quod retinendum in eventum dimissionis aliorum, seu alterius, ut sequitur, auctoritate Apostolica nobis concessa, sine alieni juris præjudicio eum habilitamus, aliud, seu alia, quæ de jure tenere non potest, intra duorum mensium spatium, a præsentis Decreti publicatione computandorum, in manibus sui Ordinarii publice coram testibus resignet, & reipsa dimittat: alioquin omnibus sit privatus.

IV. Quoniam nihil, aut parum utilitatis allatura est Episcoporum, & aliorum inferioris Ordinis curam animarum habentium in Ecclesiis suis residentia, nisi iidem pastoris officio fungantur, quod potissimum in divini verbi prædicatione consistit.

Idcirco statuimus, ut Archiepiscopi, & Episcopi omnes prædicationis Verbi Dei munus per seipsos obire, juxta Christi, & Apostolorum mandatum, & Sacrorum Canonum normam, teneantur: & si quando legitimum aliquod impedimentum inciderit, quo minus id facere possint, tum secundum statu-

statutum felicis recordationis Innocentii Papæ III. in generali Concilio editum, quod incipit, inter cætera: viros idoneos deligant ad hujusmodi prædicationis officium recte exequendum.

Sæc. XVI.
A.C. 1555.

Insuper privatim etiam Pastor, quos ex grege sibi commisso a recta fide, vel a bonis moribus aberrare cognoverit, eos ad se vocatos paterne, & cum omni charitatis affectu docendo, monendo, hortando, ac si opus fuerit, deterrendo ad catholicam fidem, & rectam vivendi normam reducere conetur: qui vero & in fide, & moribus recte vivunt, in sancto eorum instituto confirmet.

Quia vero idonei in multis Ecclesiis Concionatores desunt, ne populus propter Rectorum, Vicariorum, aliorumve, qui curam animarum habent, imperitiam necessario sancte doctrinæ cibo fraudetur, quædam homiliæ a piis, & doctis viris ex hujus Synodi mandato, de his præcipue, in quibus hic magis peccatum est, conscriptæ edentur, quas curati, qui ad concionandum idonei non erunt, loco sermonis plebi sibi commissæ plane & distincte legent. Interea Episcoporum erit, cæteros prædicatores deligere, qui omnia Diæcesum suarum loca sic obeant, ut ne qua pars gregis salutari Verbi Dei pabulo omnino fraudetur.

Porro præfatæ Homiliæ quatuor complectentur capita, quorum primum
aget

Sæc. XVI.
A C 1555.

aget de articulis controversis, ut errorum propagatio præpediatur. Alterum continebit Symbolum Apostolorum, Decalogum, orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & Sacramenta. Tertium comprehendet sermones in Dominicis, & festis Sanctorum dies, vel alias solemnitates, in quibus cujlibet diei epistolæ, & Evangelia explicabuntur. Quartum denique tractabit de virtutibus, vitiis, & ritibus Ecclesiæ.

V. *Archiepiscopos, Episcopos, & reliquos omnes Ecclesiarum Prælatos per Viscera misericordie Jesu Christi monemus, atque obtestamur, ut juxta doctrinam Apostoli, ita sobrie, caste, ac pie vivant, ut cæteris eorum vita, & conversatio ad pietatem, & morum disciplinam exemplo esse possint. Nullo ipsi fastu, nulla pompa utantur, non vestibus sericis, non pretiosa suppellectili: sit eorum mensa frugalis, & parca: non plus, quam tria, aut ad summum quatuor, quod etiam mugis pro hujus temporis ratione, indulgendo, quam probando concedimus, ciborum genera, præter fructus, & bellaria, qualescunque hospites, aut convivas habeant, apponantur: reliqua mensæ condimenta sint Charitas, Sanctorum Librorum Lectio, & pii Sermones: Domesticorum, & equorum numerosa, & superflua multitudo abstineant:*

ac

ac tot ministris contenti sint, quot ad curæ sibi commissæ administrationem, ac domus regimen, & ad quotidianos vitæ usus erunt necessarii

Sæcul. XVI.
A.C. 1555.

Quicquid vero ex fructibus Ecclesiarum, deductis iis, quæ earum oneribus sustinendis, & ipsis, atque ipsorum familiaribus necessaria sunt, supererit, id omne juxta illa, quæ beatus Gregorius Papa Augustino Episcopo de fructibus Ecclesiæ dispensandis rescripsit, ad pauperes Christi suscipiendos, & alendos, ad pueros, & adolescentes in Scholis, & Studiis educandos, atque in alia pia opera ad Dei gloriam, & proximi utilitatem, & aliorum exemplum distribuant.

Hæc eadem reliquis etiam inferioris Ordinis Clericis, Abbatibus, Prioribus, Canonicis, aliisque sequenda pro reddituum suorum rata, habitaque status ratione proponimus,

VI. Etsi post divini verbi prædicationem nihil magis Episcopo injunctum sit, quam diligens, & accurata in manuum impositione animadversio, præcipiente Apostolo: Nemini cito manum imposueris, tamen quia non ea diligentia, quæ tantæ rei convenit, adhiberi solet; ex quo Ordinis Ecclesiastici contemptus, & magna divini cultus diminutio oritur: eadem hac Synodo approbante statimus, ut omnes, & singuli locorum Ordinarii nullum laborem in Ordinum Eccle-

Hist. Eccles. Tom. XLII. R siasi

Sæcul XVI. *fiasticorum collatione recusent, sed per se-*
A.C. 1555. *ipfos, si legitime impediti non fuerint, alio-*
qui per alios Catholicos Episcopos, cum omni
studio, & charitate hoc munus exercentes,
statutis a jure temporibus, qui ex suis diæ-
cesanis voluerint, & idonei cogniti fuerint,
eos Ordinibus initient: neminem vero ad
alterius Diæcesis Episcopum, nisi ex causa
necessitatis bene per eos explorata, ordinan-
dum dimittant, idque, postquam eum dili-
genter examinaverint, atque idoneum esse
cognoverint. Non putent autem Episcopi
se muneri suo satisfecisse, si eorum, qui
ordinandi sunt, examinatione ad alios re-
jecta, manus tantum ipsi imposuerint: ita
enim plerumque fit, ut, qui inutiles, &
indigni sunt, eos ab aliis temere, quos ea
cura non admodum tangit, dignos judica-
tos, Sacris Ordinibus præter conscientiam
insigniant: quapropter omnes, & singulos
Episcopos in Domino hortamur, ac mone-
mus, eisque mandamus, ut ipsimet hoc mu-
nus examinandi omni studio, & diligentia
exerceant: si vero, quia multi ob diæ-
cesium amplitudinem Ordinandi sunt, alio-
rum auxilio indigeant; tum eorum opera
utantur, quos pios, & doctos noverint, &
quorum diligentie confidant. Neque vero
ob id Archidiaconos, aliosve, ad quos hoc
munus pertinet, excludimus: immo vero
eos assistere Episcopis, eisque adjuutores esse
volumus. In examinatione autem, qui or-
dinandi

Sæcul. XVI.
A. C. 1555.

dinandi sint, hoc præcipue attendi debet, ne qua ii sint hæresi infecti, ut sint legitimis natalibus orti, & in ætate a Sacris Canonibus requisita constituti, omnique defectu careant, propter quem jure ab Ordinibus repellantur: sintque vitæ, ac morum honestate, & probitate commendabiles, ac literarum scientia pro cujusque Ordinis ratione præditi.

VII. Cum Ecclesiastica beneficia dignis tantum, & idoneis personis conferenda sint, quæ & velint, & possint officium, propter quod beneficium datur, exequi: id quod docet exemplum Apostolorum, qui cum diaconos septem electuri essent, convocata discipulorum multitudine dixerunt: Considerate, fratres, ex vobis viros boni testimonii septem, plenos Spiritu Sancto, & Sapientia, quos constituamus super hoc opus: idcirco omnes Episcopos, ad quos id spectat, admonitos etiam, atque etiam volumus, ut omni humano affectu, rationeque posthabita eis, quos maxime idoneos, atque optimos invenire potuerint, Ecclesiastica munera ea imprimis, quæ aliorum curam habent annexam, conferant, atque committant, quærentes non, quæ sua sunt, aut consanguineorum, ceterorumve ad ipsos secundum carnem quovis modo pertinentium, sed quæ Jesu Christi.

Cumque illud Apostoli: Nemini citomanum imposueris: non tam Ecclesiastico-

Sæcul. XVI rum Ordinum collationem, quam ministro-
 A C. 1555. rum institutionem respiciat: *Episcopi nemini*
 Ecclesiastica beneficia, maxime curam ani-
 marum habentia, nisi prius diligenti inqui-
 sitione, & examinatione habita commit-
 tant, in qua eadem, & multo quidem ma-
 gis spectari debent, quæ in Ordinibus con-
 ferendis spectanda esse diximus, sana do-
 ctrina, ætas matura, item morum gravi-
 tas, & literarum scientia: præterea qui
 præficiendus est, in iis saltem Ordinibus,
 qui beneficii sibi committendi muneri conve-
 niunt, juxta Canonicas Sanctiones, vel Ec-
 clesiarum Statuta, seu beneficiorum funda-
 tionem, sit constitutus, & an non ex ambitione,
 avaritiave, aut alio humano affectu ad di-
 vina ministeria suscipienda accedat: habeat
 autem unusquisque bonum testimonium homi-
 num fide dignorum, cum quibus diutius ver-
 satus fuerit, & ab Episcopo Officii, &
 oneris sibi impositi diligenter admoneatur:
 Cum vero ad beneficium, quod personalem
 residentiam postulat, assumendus est, per-
 quirat Episcopus, an is talis sit, qui &
 velit, & possit in eo residere, nam si aliud
 beneficium incompatible jam obtineat, sive
 quid aliud sit, quod ejus residentiam impe-
 diat, eum ne admittat: quod si nihil tale
 obstet, tamen antequam eum beneficio præ-
 ficiat, promissionem ab eo de personaliter re-
 sidendo, etiam jurejurando recipiat, appo-
 sita pœna amissionis beneficii, si secus fece-
 rit,

rit, incurrenda: quam promissionem, & Sæcul. XVI.
 juramentum in Vicariorum provisionibus A.C. 1555
 tantum recipi debere, juxta provinciales
 constitutiones declaramus.

Quoniam autem valde periculosa est diu-
 tina Ecclesiarum vacatio, omnes Episcopos
 in Domino hortamur, ac monemus, ut
 beneficiis vacantibus, quorum collatio ad
 eos pertinet, etiam non expectato tempore
 a Sacris Canonibus præfinito, quam citissi-
 me possint, de idoneis Rectoribus, & Pa-
 storibus provideant.

VIII. Cum in fraudem Statuti Late-
 ranensis Concilii de beneficiorum non vacan-
 tium dispositionibus, seu promissionibus ne-
 mini faciendis, multi in alios jus præsen-
 tandi, seu de hujusmodi beneficiis dispo-
 nendi potestatem transferant, ut hic abusus,
 qui hic frequens est, & ex quo multa mala
 oriri comperimus, tollatur: cum præsentis
 Synodi approbatione omnes juris præsen-
 tandi, seu eligendi donationes, seu advoca-
 tionum concessionem ad beneficia vacatura,
 vel ea conferendi, seu quomodolibet de iis
 disponendi facultates, per quoscunque qua-
 vis auctoritate, vel dignitate fungentes, in
 posterum contra Sacrorum Canonum insti-
 tuta fieri prohibemus: & si quæ fient, eas
 irritas, & inanes esse decernimus. Et si
 quis Ecclesiastici Ordinis jura, & faculta-
 tes ejusmodi, ut præfertur, in alium trans-
 tulerit, tum jure de ejusmodi beneficiis di-

Sæc. XVI.
A.C. 1555.

sponendi pro ea, & altera vice sit eo ipso privatus, eorumque dispositio, & ordinatio ad Superiorem, qui in hoc non deliquerit, devolvatur.

Volentes omnino, ut prædictum Lateranensis Concilii Statutum ab omnibus observetur, nec ei sub pænis, tam quoad actus nullitatem, quam quoad contra id delinquentes, superius annotatis, directe, vel indirecte ullo modo, vel prætextu contraveniatur.

IX. Cum detestabile Simoniacæ pravitatis scelus, quod ex avaritia, quæ est idolorum servitus, & omnium malorum radix, oritur, tam divine Scripturæ, quam Sacrorum Canonum auctoritas vehementer execretur, ac damnet, ut pestiferum hoc vitium, quod proximis temporibus maxime hic viguit, tollatur; præsentis hoc decreto omnem pecuniæ dationem, fructuum etiam minime partis donationem, prædiorum ad firmam, seu fictam concessionem, omnem denique pactionem, promissionem, & conventionem, in cujuslibet beneficii Ecclesiastici adeptione, vel circa eam quovis modo interpositam, rejicimus, atque damnamus.

Item constitutionem quæ incipit: CUM DETESTABILE: & quascunque alias tam Generales, quam hujus regni speciales Ecclesiasticas Leges contra Simonicos, non solum quoad beneficiorum provisiones, ut præfertur, sed etiam quoad Ordinum, & alio-

aliorum Sacramentorum administrationem ^{Sæcul. XVI.}
 pure, & sine aliqua labe faciendam latas, A.C. 1555.
 innovamus, atque ut hæc inviolabiliter ob-
 serventur, præcipimus.

Postea refertur formula juramenti,
 quod is, qui de beneficio est provifus,
 præstare tenetur, ad Sacrosancta Dei
 Evangelia jurans, se nullam cujuscun-
 que speciei simoniam commissurum.

X. Ecclesiarum indemnitatibus in poste-
 rum omnino prospicere cupientes, hac ea-
 dem Synodo approbante statuimus, confirma-
 tionem felicis recordationis Pauli Papæ II.
 de rebus Ecclesiæ non alienandis, quæ in-
 cipit: Ambitiose: sub pænis in ea contentis
 observari debere, quibuscunque aliis tam
 Generalibus, quam hujus regni particulari-
 bus Ecclesiasticis provisionibus super eadem
 re in suo nihilominus robore permansuris:
 Itemque Archiepiscopis, Episcopis, &
 omnibus piorum locorum Gubernatoribus,
 seu Administratoribus, & aliis quibuscun-
 que personis Ecclesiasticis, Ecclesiastica be-
 neficia, quocunque nomine nuncupentur, ob-
 tinentibus, mandamus, ut infra sex men-
 sum spatium a præsentium publicatione com-
 putandorum, inventarium omnium bono-
 rum mobilium, & immobilium, jurium,
 actionum, ac nominum, seu debitorum, ad
 Ecclesias, vel pia loca, quæ obtinent, aut
 regunt, quovis modo pertinentium, cum
 eorum qualitatibus, & consinibus, coram

R 4

pluri-

Sæcul. XVI
A.C. 1555.

pluribus honestis, & fide dignis testibus in forma probante conficiant, quod quidem inventarium tertio quoque anno, & quoties in eadem Ecclesia, seu pio loco alius quis succedit, renovetur. Hujus autem inventarii duo fiant publica instrumenta, quorum unum in propria Ecclesia, seu pio loco; alterum, si sit Ecclesia Metropolitana, apud Capitulum; si Cathedralis, apud Metropolitanum; si vero aliarum inferiorum Ecclesiarum, vel beneficiorum, vel piorum locorum, apud Episcopum perpetuo custodiatur: Metropolitanam vero, alii-ve locorum Ordinarii in provinciarum, & Diacesium suarum visitationibus, sive qui alii eorum vice visitabunt, dicta inventaria apud se habeant, & diligenter inquirent, an eorum, quæ in inventario descripta sint, aliquid desit: quod si quid deesse compere-rint, id recuperare, seu ad jus pristinum Ecclesiarum revocare constituent, culpam, seu negligentiam cujuslibet hac in re juxta Canonicas Sanctiones severe puniendo, exceptis tamen semper iis, quæ circa bona Ecclesiastica, ante ab Ecclesiis ablata, jam auctoritate Apostolica statuta sunt, quibus per hoc nullo modo derogari volumus. Præ-terea Constitutiones bonæ memoriæ Othonis, & Othoboni in hoc regno Sedis Apostolicæ legatorum editas, ut dignitates, vel officia Decanatus, Archidiaconatus, sive proven-
tus ex jurisdictionis spiritualis exercitio pro-
venien-

venientes, nullo modo locentur, seu dentur ad firmam, innovamus, utque ab omnibus sub pœnis in eis contentis observentur, præcipimus.

Sæcul. XVI.
A.C 1555.

XI. Decernimus, ut singulæ metropolitane, & Cathedrales hujus Regni Ecclesie, pro cujusque censu, & facultatibus, proque Diœcesis amplitudine certum numerum puerorum alere teneantur: in hunc vero, qui cooptandi erunt, annos sint ad minimum undecim, vel duodecim nati, qui & legere sciant, & scribere, & quorum indoles, ac voluntas certiore spem afferat, eos Sacerdotes futuros, & Ecclesiasticis muneribus perpetuo inseruituros: Pauperum autem filios præcipue eligi volumus, neque tamen ditiorum excludimus, modo studium præferant Deo, & Ecclesie inserviendi: hi primum Grammaticam discant, post in ipsam metropolitanam, seu cathedralem Ecclesiam adsciti, sub Cancellario Ecclesie, aut alio docto, & gravi viro, qui ad hoc munus delectus sit, in Ecclesiastica doctrina, & disciplina erudiantur: horum classes instituentur duæ: altera provediorum ætate, & literis, quos Accolytos esse volumus: quibus præter victum, & togam, quam liberalem vocant, mercedis etiam aliquid in singulos annos attribuetur: altera juniorum, quibus toga, & mensa tantum dabitur: Universi autem tam prioris classis, quam posterioris, tonsura, & habitu clericali,

R 5

eadem-

Sæcul. XVI. eademque vivendi ratione utentur, & divinis
A.C. 1555. in Ecclesia officiis opportune inservient.

Statuimus etiam, ut pro alendis hisce juvenibus Archiepiscopi, & Episcopi omnes fructuum annuorum, quos ex proventibus Episcopatum suorum percipiunt, deductis decimis, subsidiis, & feudis, quadragesimam partem tum ad ipsos pueros alendos, tum etiam ad mercedem solvendam Magistris, qui eos in Grammatica, & Ecclesiastica doctrina, & disciplina erudiant, in singulos annos pendant.

Præterea decernimus, ut Episcopus simul cum Decano, & capitulo Cathedralis Ecclesie hujus puerorum Scholæ curam gerat.

XII. Cum Ecclesiarum Visitatio ad vitia, & abusus tollendos, ac rursus ad bonos mores inducendos, ac legum Ecclesiasticarum vim, & usum retinendum non solum utilis, verum etiam necessaria sit, cum præsentis Synodi approbatione statuimus, ut Episcopi, & alii locorum Ordinarii Diaceses, & loca sibi commissa, juxta antiquam hujus regni consuetudinem, singulis trienniis per seipsos, si legitime impediti non fuerint: sin minus, per idoneos substitutos, cum omni pietatis, & charitatis zelo visitare non omittant.

In primis autem monemus omnes visitatores, ut in visitationibus ipsis secum eos tantum ducant, quorum opera necessario indi-

indigeant, & illos quidem tales, qui ceteris honestatis, & probitatis exemplo esse possint, utque ad victum mediocri sumptu sint contenti, atque visitationem, quam celerissime fieri possit, expediant, nec frustra alienis expensis tempus conterant. Hoc autem Ordine visitatio instituenda erit, ut primum Civitas, deinde Diæcesis, nisi forte aliter aliqua exigat necessitas, visitetur: in Civitate vero a Cathedrali Ecclesia inchoandum: deinde ad singulas Collegiatas, postremo ad Parochiales transeundum est: ubi non solum Parochi, sed ceteri etiam, si qui in Parochiis commorantur, Sacerdotes, & Clerici evocentur. Visitandæ etiam sunt Scholæ, & bibliothecæ, ac demum hospitalia diligenter perlustranda. In Visitatione Episcopi verbum Dei proponent: Sacramentum Chrismatis, seu confirmationem conferent. Item vel ipsi per se, vel alios, per eos ad eam rem delectos, in casibus sibi reservatis, pœnitentia salutari imposita, beneficium absolutionis iis, qui eo indiguerint, & illud humiliter petierint, impendent; ad idque omnes paterno charitatis affectu invitabunt, atque hortabuntur.

Diligenter etiam de Clericorum vita, & moribus inquirent, eosque, quos dissolutæ vitæ esse compererint, puniant. Omnes hi Canones nonnisi decima Februarii die Anno Christi millesimo quingentesimo

Sæcul XVI.
A.C. 1555.

Sæcul. XVI. mo quinquagesimo sexto penitus fuerunt confecti, approbati, ac promulgati.
 A.C. 1555.

§, XXXIV.

*Cardinalis Poli mens, ac finis in hujus
 Ecclesiæ emendatione.*

Ex omnibus hisce decretis mox relatis fat luculenter elucet Poli Cardinalis intentio, quam sibi in emendanda Ecclesia Anglicana præfixerat, nam præprimis, cum Clerum admonet, ut semetipsum emendet, testatur, quod Clericis, si vitam piam, ac bene ordinatam duxerint, nemo resistendo par sit (*). Hanc in rem ulterius asserbat, quod sicut potissimi, aut profundis ignorantie tenebris immerfi, aut profanis negotiis nimium impliciti ex generalibus præjudiciis potius uni, quam alteri opinioni adhærent, quin Theologiæ arcana sedulo studio affecuti sint, hinc non raro vel scandalosa Ecclesiasticorum vita, vel eorum sanctimonia Laicos inducit, ut uni parti se addicant, atque alteram detestentur. Hoc pacto plerumque mendacia, atque errores sub apparentis probitatis velamine ipsimet veri-

---

(*) Omnia hæc decreta iterato, attente, ac de Verbo ad Verbum perlegi, sed tamen de hoc ne verbum quidem reperire potui.